

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Резонанс

Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru

№ 6

24 січня 2013 р.

РЕЗОНАНС

**Бюлетень матеріалів оперативної інформації електронних видань
Додаток до журналу "Україна: події, факти, коментарі"**

№ 6 2013

Для керівників та їхніх референтів

Засновники:

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Головний редактор

О. Онищенко, академік НАН України

Редакційна колегія:

В. Горовий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту)
Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна

Заснований у 2003 році
Виходить двічі на тиждень

Адреса редакції:

НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03
E-mail: siaz@pochta.ru
www.nbu.gov.ua/siaz.html

Передрук — тільки з дозволу редакції

© Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського, 2013

ЗМІСТ

У центрі уваги	3
-----------------------------	----------

Аналітичний ракурс

Якименко Ю.

Ход и перспективы российско-украинского диалога о вступлении Украины в Таможенный союз в оценках СМИ	5
---	----------

Горенко Т.

Новації навколо РРО	13
---------------------------	-----------

Законодавча влада	17
--------------------------------	-----------

Виконавча влада	23
------------------------------	-----------

Політика	33
-----------------------	-----------

Економіка	37
------------------------	-----------

Економіка України в контексті світових кризових тенденцій	43
--	-----------

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Президент України В. Янукович бере участь у щорічному засіданні Всесвітнього економічного форуму

У швейцарському Давосі розпочав роботу Всесвітній економічний форум. Всесвітній економічний форум (ВЕФ) – міжнародна неурядова організація, діяльність якої спрямована на розвиток міжнародного співробітництва. Форуми проводяться в Давосі (Швейцарія). Форум був створений у 1971 р. Членами ВЕФ є близько 1000 великих компаній і організацій з різних країн світу. Постійний виконавчий орган – Рада директорів. Штаб-квартира розташована в передмісті Женеви – Колонї. Бюджет формується за рахунок щорічних членських внесків і коштів, внесених учасниками форуму. Склад учасників щорічно переглядається.

У роботі саміту беруть участь представники владних структур, бізнес-еліти та громадських організацій зі 100 країн світу. По суті, ВЕФ – один з найбільших майданчиків для обговорення в неформальній атмосфері найважливіших економічних та політичних проблем.

Під час роботи цього річного засідання ВЕФ, тема якого – «Гнучкий динамізм», передбачається сформувані глобальні, регіональні та галузеві програми, спрямовані на стимулювання перетворень на відповідних рівнях, здатних протистояти викликам сучасності.

Цього року свою участь у заході підтвердили канцлер Німеччини А. Меркель, британський прем'єр Д. Камерон, російський – Д. Медведєв, Генсек ООН Пан Гі Мун та президент Всесвітнього банку Джим Ен Кім. Загалом же список президентів та прем'єрів, які цього річ прибувають до Давоса, нараховує 45 позицій.

Українську делегацію очолює Президент В. Янукович. Як поінформував керівник Адміністрації Президента України

С. Львовчкін, цьогоріч пріоритетними питаннями для В. Януковича в рамках засідання ВЕФ є розвиток інфраструктури та енергетична проблематика – ключові чинники зростання національної економіки. Планується, що Президент візьме участь у сесіях неформальних засідань світових економічних лідерів «Закладка фундаменту для відродження Європи» і «Енергетична інфраструктура в перехідному періоді».

Крім того, В. Янукович представить у своїх виступах бачення України щодо її можливого внеску у відновлення економічної стабільності на Європейському континенті та в розвиток нових моделей взаємодії в енергетиці.

Президент України виступить як співдоповідач на пленарній сесії ВЕФ «Прискорення розвитку інфраструктури», акцентуючи увагу на якості, досвіді і можливостях України в забезпеченні транзитних потоків у Євразії за напрямками «Північ-Південь» і «Схід-Захід».

Також передбачено окрему зустріч В. Януковича з виконавчим головою Всесвітнього економічного форуму К. Швабом, під час якої буде обговорено питання подальшої співпраці України з ВЕФ, у тому числі в рамках розпочатої Ради з формування глобального порядку денного по Україні.

Крім вищезазначених заходів, за словами С. Львовчкіна, програма перебування В. Януковича в Давосі буде містити двосторонні зустрічі з головою Європейського парламенту М. Шульцом, главами іноземних делегацій, зокрема прем'єр-міністром Грузії Б. Іванішвілі, керівниками транснаціональних корпорацій, включаючи головного виконавчого директора компанії Royal Dutch Shell П. Возера (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2013. – 23.01; *МинПром – інформація бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2013. – 23.01; *Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2013. – 23.01).

Ю. Якименко, м.л. науч. сотр. СІАЗ НБУВ

Ход и перспективы российско-украинского диалога о вступлении Украины в Таможенный союз в оценках СМИ

Конец прошлого и начало нынешнего года стало для российско-украинских отношений периодом некоторого охлаждения, ознаменованного рядом дипломатических эксцессов. Одним из них стала отмена визита В. Януковича в Москву для встречи с его российским коллегой В. Путиным, запланированной на 18 декабря. Причиной такого решения стороны назвали недоработанность документов, касающихся перспектив сотрудничества Украины с Таможенным союзом. «Они должны быть подписаны пакетом: по каким-то договорились, по каким-то затормозился процесс», – заявил тогда помощник президента России Ю. Ушаков, как бы подчеркивая, что решение проблем между двумя странами по поводу перспектив их взаимоотношений в рамках Таможенного союза носит в основном технический характер.

Такое мнение, разумеется, было скептически расценено большинством политиков и экспертов. Дальнейший ход событий в очередной раз подтвердил, что украинско-российский диалог по поводу вступления Украины в ТС будет более долгим и трудным, чем пытаются представить общественности представители некоторых политических кругов.

В начале января широкий общественный резонанс вызвало заявление главы Департамента экономического сотрудничества МИД РФ А. Горбаня, который, комментируя в одном из интервью ход украинско-российских переговоров по поводу перспектив снижения цен на российский газ для Украины и сотрудничества страны с ТС, высказал мнение, что «Украина хочет одновременно сохранить два вектора:

и вступить в Евросоюз, где её особо не ждут, и поучаствовать в Таможенном союзе, но только по тем параметрам, которые ей выгодны. Но так не бывает». «Что касается требований продавать Украине газ по тем же ценам, что и Белоруссии, они неосуществимы. Россия на это не пойдёт», – заявил российский чиновник, вызвав возмущение со стороны украинского внешнеполитического ведомства. Как заявил директор департамента и информационной политики МИД Украины О. Волошин, «украинский МИД не может оставить без внимания крайне недипломатичное и оскорбительное по отношению к Украине интервью нашего российского коллеги, господина Горбаня». О. Волошин также подчеркнул, что Украина в переговорах с любыми международными организациями, в том числе ТС и ЕС, преследует исключительно свои национальные интересы. «Поэтому нам совершенно непонятен немного истеричный тон господина Горбаня, который он допустил в своём комментарии по поводу взаимоотношений Украины с ТС», – добавил украинский чиновник.

Эксперты по-разному расценили сложившуюся ситуацию.

Вполне оправданной посчитал реакцию украинского МИДа заместитель генерального директора Центра Разумкова, экс-заместитель министра иностранных дел Украины В. Чалый. «Если заявления перешли с высшего уровня на более низкий, и бюрократы позволяют себе делать подобные заявления, то это – неуважение в условиях переговорного процесса», – отметил эксперт, подчеркнув, что вопрос вступления Украины в Таможенный союз является исключительно политическим. При этом заявления российской стороны о возможности снижения цены на газ при условии присоединения Украины к ТС, которыми, как подчеркивает В. Чалый, связываются вопросы экономики и политики, стимулируют украинское правительство к переменам в энергетике. «Вопрос не в цене на газ для Украины, а в эффективности украинской экономики, в диверсификации поставок энергоресурсов, что позволило бы снизить цену на газ», – считает эксперт. Кроме того, заявляет В. Чалый, вступление Украины в ТС может принести лишь «короткие (на

год-два) финансовые ресурсы в обмен на стратегические интересы». «Более сложные решения – это реформы, европейская интеграция, подписание Соглашения об ассоциации. Этот путь сложнее, но зато отвечает национальным интересам Украины», – считает В. Чалый.

В подобном ключе высказался также представитель Украины при Европейском Союзе, посол К. Елисеев, по словам которого вступление Украины в Таможенный союз даст Украине лишь краткосрочные дивиденды. «Сегодня перед Украиной пытаются поставить выбор: куда идти – в ЕС или в Таможенный союз? Причем, как ни парадоксально, наиболее категорически вопрос ставит именно Таможенный союз. Выбор между ЕС и ТС – это выбор между очевидным и гипотетическим, проверенным и рискованным. Нам предлагают забыть о «цивилизованном выборе», о политической риторике двух десятилетий украинской независимости, об усилиях, приложенных на европейском направлении – и сделать разворот на 180 градусов в пользу относительно нового регионального проекта, к которому у украинского общества (так уж сложилось) масса вопросов политического характера», – заявляет К. Елисеев.

Экс-министр экономики В. Сулов напротив считает, что если Украина заинтересована в сохранении и развитии высокотехнологичного производства, то она должна присоединиться к ТС, что, по его мнению, поспособствует развитию машиностроения, авиастроения и ракетостроения. «Если же она хочет быть страной, добывающей природные ресурсы, и живущей за счёт аграрного сектора – это, пожалуйста, в Евросоюз. Там эта специализация Украине уже определена. В украинской машиностроительной продукции там никто не нуждается», – говорит В. Сулов. Что касается цены на газ для Украины, то, по мнению эксперта, ее снижение возможно либо при вступлении страны в ТС, либо при достижении договоренностей по совместному использованию украинской газотранспортной системы. «Если Украина не соглашается на эти варианты (что она делает уже три года), то цена на газ для неё остается такой же, как и для остальных европейских стран. Так что эту ситуацию полностью контролирует украинское руководство», – считает эксперт.

В то же время некоторые специалисты высказывают мнение, что снижение цены на газ, по крайней мере, на 10–15 % – вполне оправданное требование Украины к РФ, так как это уравнило бы цены для Украины и Европы. Однако Россия не соглашается на такой шаг, обоснованно ожидая от Украины согласия на вступление в ТС под давлением экономических обстоятельств. «В целом, российские расчёты чёткие: если Украина, как в 2010 г., окажется в преддефолтном состоянии, в том числе и из-за завышенной цены на газ, то у украинского руководства не будет иного выбора, кроме как согласиться на условия России и вступление в Таможенный союз», – комментирует ситуацию директор Института политического анализа и международных исследований С. Толстов. Таким образом, вступление Украины в ТС очень вероятно в случае, если страна окажется на пороге банкротства.

Такого же мнения придерживается эксперт Института мировой экономики НАН А. Шморгун, который, вслед за многими специалистами, указывает на большую вероятность вступления Украины в ТС вследствие дальнейшего углубления экономического кризиса. В то же время он считает, что для Украины было бы более выгодным и перспективным сосредоточиться на реализации конкретных экономических проектов как со странами ЕС, так и с членами Таможенного союза, не делая акцента на векторе интеграции. Речь может идти о сотрудничестве со странами Восточной Европы, находящимися в остром экономическом кризисе, или с Испанией и Италией, также нуждающимися в срочном решении своих экономических проблем, считает эксперт. «И аналогично – разработка и воплощение конкретных бизнес-программ и бизнес-проектов не в рамках определенных союзов с Россией, а с определенными регионами России и конкретными экономическими структурами в ее пределах», – говорит А. Шморгун.

Пока же украинское руководство демонстрирует готовность к сотрудничеству с Таможенным союзом в таком формате, который позволит не вступать в него на правах полноценного члена. Об этом, в частности, шла речь на состоявшемся

13 января в Черновцах седьмом заседании подкомитета по международному сотрудничеству российско-украинской межгосударственной комиссии, где встретились министры иностранных дел Украины и России Л. Кожара и С. Лавров. Стороны подписали итоговый протокол заседания и План взаимодействия между внешнеполитическими ведомствами двух стран на 2013 г.

Л. Кожара, указывая на необходимость развития экономического сотрудничества между Украиной и РФ, подчеркнул, что конкуренция на мировом рынке в будущем вынудит Украину, Россию и ЕС активнее взаимодействовать друг с другом. «Рано или поздно Украина, Россия и Европейский Союз должны стать частью общего рынка, их должны объединить безвизовый режим и зона свободной торговли. Европейский разрыв должен уйти в прошлое, также как экономические и энергетические войны», – заявил глава украинского МИДа. По его словам, сотрудничество между странами будет продлено и существенно активизируется, чему, в частности, также поспособствует председательство Украины в ОБСЕ в нынешнем году. Л. Кожара подчеркивает, что сегодня сложно делать долгосрочные прогнозы относительно дальнейшего хода мировых политических процессов, а также определить, какую позицию в мире займет Европа. Однако, считает он, «при любом сценарии для Европы особенно остро встанет вопрос ее конкурентоспособности, а значит – Европе неизбежно придется переступить через идеологические разногласия, которые ее еще сегодня разделяют».

Глава российского МИДа в свою очередь сделал акцент на сотрудничестве России и Украины в рамках СНГ, подчеркнув, что сегодня российско-украинские отношения находятся на подъеме. «Бесспорно, фундаментом нашего взаимодействия является экономика. Мы сегодня говорили об этих перспективах, которые перед нами открываются, в том числе в связи со вступлением в силу и для Украины, и для России Соглашения о зоне свободной торговли в Содружестве Независимых Государств», – заявил С. Лавров, комментируя ход встречи.

Накануне визита главы российского МИДа в Украину некоторые эксперты высказывали мнение, что это мероприятие способствует урегулированию вопроса о следующей встрече президентов двух стран. Однако министры не затрагивали тему предстоящего визита украинского Президента в Москву.

По словам исполнительного директора Центра прикладных политических исследований «Пента» А. Леонова, встреча министров стала поиском точек соприкосновения по важным для обеих стран геополитическим и энергетическим вопросам, решение которых «не может ограничиться разовыми переговорами».

«Изначально было заявлено о том, что разговор пойдет в том числе и о формулах сотрудничества Украины с Таможенным союзом. Предполагаю, исходя из повестки дня встречи министров, что в ходе следующей встречи может быть сделана попытка как-то сместить позицию России в вопросе присоединения Украины к Таможенному союзу в обмен на уступки официального Киева по вопросу урегулирования конфликта в Приднестровье», – отмечает А. Леонов. Он считает, что Украина могла бы поддержать позицию России по Приднестровью в обмен на уступки со стороны России в вопросе сотрудничества с Таможенным союзом.

Как и следовало ожидать, у обозревателей нет единого мнения насчет эффективности состоявшегося мероприятия. В то же время они не отрицают, что оно имеет определенное значение, в том числе в плане подготовки новой встречи президентов Украины и РФ, хотя речь об этом на мероприятии и не шла.

С оптимизмом расценил результаты встречи министров политолог В. Калуга. «Глобальные вопросы в странах бывшего Советского Союза больше решаются на субъективном уровне, чем на объективном. Заявление Л. Кожары о том, что налажены отношения со своим коллегой – достаточно значимое», – считает эксперт. В то же время, по его мнению, в провластных кругах нет единого мнения относительно приоритетов во внешнеполитической ориентации Украины. В Партии регионов, отмечает эксперт, есть несколько

формирований: одни тяготеют к Европе, другие – к России. Но кадровая политика Президента сегодня свидетельствует о преобладании «евразийских» приоритетов: «На ключевые посты в стране назначаются люди, ориентированные на сотрудничество с Россией. «“Семья Януковича” больше тяготеет к России», – заявляет В. Калуга. Но, несмотря на некоторое смещение внешнеполитического вектора страны в сторону России, Украина вряд ли в ближайшее время добьется снижения цены на российский газ. «Вопрос с ценой на газ – это болевая точка. Не только для Виктора Януковича – любого главы Украины. Этот вопрос никогда не будет урегулирован до конца, поскольку позволяет манипулировать действиями официального Киева», – отмечает В. Калуга.

В то же время, комментируя перспективы хода украинско-российского диалога в нынешнем году, некоторые обозреватели высказывают мнение, что даже согласие России на снижение цен на газ может оказаться недостаточным аргументом для присоединения Украины к ТС.

Хотя новый год начался с роста давления на Украину по поводу её стратегического самоопределения, однако, по мнению директора энергетических программ Центра «Номос» М. Гончара, «такие формы шантажа вряд ли будут иметь успех».

«Россия несколько модифицировала свою политику по отношению к Украине и, в который раз, не достигнув желательного результата в виде присоединения Украины к евразийским интеграционным проектам, она предпринимает замаскированные шаги, уводя внимание в сторону от темы ТС. На самом деле в ближайшее время главным направлением удара будет украинская ГТС. Поскольку российская сторона исходит из того, что наиболее эффективным методом интеграции на постсоветском пространстве является инфраструктурная интеграция и восстановление технологического и организационного единства энергетической инфраструктуры, в частности, газотранспортной инфраструктуры советских времен», – заявляет эксперт.

Политолог С. Федорчук прогнозирует, что в 2013 г. Украина не войдет в Таможенный союз. В нынешнем году «главным

лоббистом Таможенного союза станет Премьер-министр Н. Азаров... В. Янукович будет занимать многовекторную позицию: ни вашим, ни нашим», считает эксперт. Он подчеркивает, что не видит предпосылок для принципиальных изменений в украинско-российских отношениях. «Учитывая то, что позиция российской власти в отношении Украины определена, они видят Украину только в составе Таможенного союза и сегодня пытаются предложить сладкую конфету в виде скидки на газ. Бесплатный сыр бывает только в мышеловке, за который потом приходится дорого платить», – говорит С. Федорчук. Таким образом, по мнению эксперта, в нынешнем году украинско-российские политические отношения будут такими же провальными, как и в прошлом году. «Сегодня многие пророссийские и прозападные аналитики считают, что 2012 г. был провальным в российско-украинских дипломатических и политических отношениях. С моей точки зрения, 2013 г. будет еще более сложным в двусторонних взаимоотношениях Украины и Российской Федерации. ...Президент Украины В. Янукович находится в патовой ситуации, как должностное лицо, определяющее внешнюю политику Украины, отвечающее за внешний курс государства. Я не вижу оснований на 2013 г., чтобы Украина сделала однозначный выбор во внешней политике», – отмечает С. Федорчук.

В том, что в нынешнем году Украина будет продолжать политику многовекторности, уверен и директор социологической службы «Украинский барометр» В. Небоженко. «Украина не собирается сидеть на двух стульях, она просто каждый раз ставит перед геополитическим партнером ограничения, которые не дают возможности войти в какой-либо союз», – говорит эксперт. По его мнению, войти в Европейский Союз – перспектива малореальная для Украины. В то же время аргументация России относительно выгод присоединения Украины к Таможенному союзу также не находит достаточного числа сторонников. Таким образом, ожидать радикальных прорывов в украинско-российских отношениях в ближайшее время не стоит.

Т. Горенко, старш. наук. співроб. СІАЗ НБУВ, канд. екон. наук

Новації навколо РРО

З настанням липня в торговельній галузі почнеться нова хвиля штрафування, якщо підприємці не адаптують касові апарати та не придбають термінали для банківських карток.

Нещодавно, 5 листопада 2012 р., вступив у дію Наказ Міністерства фінансів України № 1057 «Про затвердження вимог щодо створення контрольної стрічки в електронній формі в реєстраторах розрахункових операцій та модемів для передачі даних і порядку передачі електронних копій розрахункових документів і фіскальних звітних чеків реєстраторів розрахункових операцій дрютяними або бездротовими каналами зв'язку до органів Державної податкової служби». Фінансовий регулятор надав можливість підприємцям привести у відповідність свої точки продажів.

З 1 січня 2013 р. у місцях продажу товарів і послуг впроваджується електронна касова стрічка реєстраторів розрахункових операцій, яка являє собою електронну копію розрахункових документів, що зберігається в пам'яті касового апарата або модема, приєднаного до апарата. Раз на добу дані електронної стрічки передаватимуться на загальний сервер обробки даних у ДПСУ. На думку співробітників податкової, нововведення дасть змогу звести нанівець розбіжності між первинною документацією і поданими даними звітності. Це означає, що в режимі онлайн усі операції, які повинні проводитися через касовий апарат, автоматично відслідковуватимуться контролюючими органами. Якщо в апараті відсутня функція створення контрольної стрічки в електронному вигляді, то продавцю необхідно буде придбати саме такий реєстратор розрахункових операцій (РРО) або придбати спеціальний модем, який приєднуватиметься до апарата та дасть змогу формувати цю контрольну стрічку в електронному вигляді.

На виконання цього рішення Державна податкова служба України створила й опублікувала на своєму сайті

Наказ від 21.12.2012 р. № 1159 «Про затвердження Державного реєстру реєстраторів розрахункових операцій». Цим Наказом затверджено Державний реєстр реєстраторів розрахункових операцій з урахуванням моделей реєстраторів, внесених відповідними наказами ДПС України й рішеннями Державної комісії з питань електронних систем і засобів контролю та управління товарним і грошовим обігом при Кабінеті Міністрів України, у новій редакції. З переліком РРО, якими рекомендовано користуватися, можна ознайомитися на сайті ДПСУ.

Це рішення пов'язано з тим, що вступили в дію зміни до закону про функціонування платіжних систем. З цього моменту Національний банк отримує право вводити обмеження на розрахунки готівкою. Інша важлива зміна стосується роздрібною торгівлі: торговельні точки повинні бути обладнані платіжними терміналами. За відмову в прийомі картки заклад буде оштрафовано на 8,5 тис. грн.

Отже, усі точки продажу товарів і послуг повинні бути обов'язково обладнані терміналами для платіжних карт. Це пов'язано з бажанням держави перевести на контрольований безготівковий розрахунок продажі, а головне – правильне оподаткування підприємців. Держава сподівається таким чином контролювати доходи, які бізнес найчастіше приховує. Існуюча система розрахунків дасть змогу власникам карт використовувати їх при будь-яких товарообмінних операціях, а готівку зберігати на банківських рахунках. Усі електронні платежі здійснюватимуться через єдиний кліринговий центр, створений при НБУ.

Новий рік приніс ще одну новацію – постанова Кабінету Міністрів № 6 від 9 січня 2013 р., яка вносить доповнення в п. 21 Вимог щодо реалізації фіскальних функцій реєстраторами розрахункових операцій для різних сфер застосування, затверджених постановою № 199 від 18 лютого 2002 р. Тепер НБУ вимагає обладнати касові апарати модулями безпеки. На думку розробників, цей модуль забезпечує здійснення контролю відсутності спотворення або знищення даних про проведені розрахункові операції для

реєстратора, який створює контрольну стрічку в електронній формі. Сьогодні міжнародні платіжні системи проводять розрахунки через центри, що розташовані за межами України. Таким чином, відбудеться демонополізація цих послуг. VISA і Master Card можуть частково втратити ринкові позиції (сьогодні вони контролюють 98 % ринку), а в Україні з'явиться місцевий оператор – НСМЕП.

В Українській міжбанківській асоціації членів платіжних систем (ЕМА) вважають, що реалізація закону веде до збільшення вартості послуг для клієнтів в 1,2 раза у зв'язку з передбаченим переходом на тарифікацію та оплату послуг платіжних систем у гривні на території України. Ця вимога веде до того, що до витрат банків з оплати послуг платіжних систем додасться ПДВ. З прийняттям закону пін-коди платіжних карт, одноразові (наприклад, SMS) паролі для систем інтернет-банкінгу та інші електронні підписи, які не є цифровими, перестають бути прийнятними і легітимними засобами ідентифікації клієнтів, вказують в ЕМА.

Прес-служба НБУ повідомляє про плани Нацбанку створити національну платіжну систему, залишивши міжнародним компаніям розрахунки із закордонними агентами. У багатьох банках ініціативу НБУ підтримали. Адже там сподіваються, що тарифи нової платіжної системи будуть значно нижче ціни на послуги міжнародних компаній. У банках обіцяють, що клієнтам не доведеться платити більше. «Перехід на безготівковий розрахунок в першу чергу повинен зменшити втрати держави. З іншого боку, це має підвищити ліквідність банків, залучити кошти», – пояснила директор департаменту платіжних систем НБУ Н. Лапко.

Проте цікавим є досвід інших країн. Для європейців картки – це насамперед безпека та зручність. Німецькі банкіри говорять, що їхні співвітчизники паперові гроші теж люблять, але скрізь можуть розрахуватися карткою, тому що це швидше й простіше. Наприклад, за безготівковим розрахунком оплачують і оренду квартири, і телефон, і електрику тощо. У США паперові долари взагалі раритет. Але і картки незабаром можуть стати такими. Спеціальні чіпи в мобільних телефонах

дають можливість розраховуватися за одяг, їжу, електроніку і навіть громадський транспорт. Японські банки взагалі «беруть гроші з долонь». Спеціальні термінали зчитують відбитки пальців і судини долоні. Такий ключ майже неможливо підробити, а клієнт може заплатити, навіть якщо забув гаманець.

Національний банк хоче навчити українців частіше розраховуватися за послуги й товари картками. Для цього планують збільшити кількість платіжних терміналів у магазинах. Щоб їх власники не противилися, готують для них спеціальні пільги і навіть штрафи. У зв'язку з цим ми звернулися за консультацією на «гарячу лінію» «Пульс Податкової», нещодавно створену при Державній податковій службі України, з питанням про можливі санкції для підприємців. Нам відповіли таке: «Незважаючи на те, що вимога використовувати електронну касову стрічку запроваджується з 1 січня, підприємцям дадуть півроку на адаптацію нововведення. Протягом першого півріччя 2013 р. податківці не накладатимуть штрафні санкції на користувачів касових апаратів, які не подають звітність в електронному вигляді». Це пов'язано і з тим, що поки не розроблені умови накладення штрафів. При цьому на всі питання, які виникатимуть у підприємців, може відповісти існуюча «гаряча лінія» (044) 284-00-07.

А серед населення буде розгорнуто просвітню кампанію – щоб подолати страх перед усім новим. Насамперед будуть працювати з людьми похилого віку. За кількістю пластикових карт Україна наздогнала більшість європейських країн. Але сам принцип, як цими картками користуються українці, істотно відрізняється від європейського. Люди рідко розраховуються ними в терміналах або Інтернеті. Замість цього йдуть до банкоматів і знімають усю суму відразу.

Однак банкірів тішить той факт, що через термінали або Інтернет українці розраховуються вже в чотири рази частіше, ніж, приміром, п'ять років тому. Нацбанк не проти збільшити цю цифру з кількох причин: паперові гривні і копійки коштують недешево, гроші в скляній банці не працюють, і простежити тіньові операції готівкою неможливо.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Україна зацікавлена у збереженні високої динаміки політичного діалогу з Європейським Союзом, у тому числі на найвищому рівні. На цьому наголосив Голова Верховної Ради України В. Рибак під час зустрічі з головою представництва ЄС в Україні Я. Томбінським.

Під час зустрічі відбувся обмін думками щодо подальших кроків у розвитку співробітництва Україна – ЄС, у тому числі його парламентської складової.

В. Рибак зазначив, що українська сторона докладає послідовних зусиль з метою забезпечення подальшого прогресу у процесі реформ, у тому числі у сферах, до яких прикута найбільша увага ЄС. У цьому контексті, наголосив він, Верховна Рада зосередить свої зусилля на схваленні відповідного законодавства.

Керівник парламенту висловив упевненість, що українська сторона буде готова представити відповідний прогрес під час ключових заходів по лінії Україна – ЄС, зокрема саміту Україна – ЄС, який відбудеться 25 лютого 2013 р. у Брюсселі, Ради з питань співробітництва Україна – ЄС, що пройде 24–25 червня 2013 р. у Люксембурзі, а також саміту «Східного партнерства», що запланований на 28–29 листопада 2013 р. у м. Вільнюсі.

Він також запевнив Я. Томбінського, що з метою активного розвитку взаємодії в двосторонньому форматі, у рамках Комітету парламентського співробітництва Україна – ЄС, а також у багатосторонньому вимірі Парламентської асамблеї ЄВРОНЕСТ найближчим часом буде сформовано відповідні структури.

Голова Верховної Ради підкреслив, що Україна зацікавлена у якнайшвидшому підписанні угоди про асоціацію та набранні нею чинності. «Особливої уваги в цьому контексті заслуговує поглиблена і всеохоплююча зона вільної торгівлі, створення якої передбачено угодою», – сказав він, додавши, що «укладення угоди про асоціацію буде найкращим стимулом для України з точки зору подальшого проведення всеосяжних реформ, посилення демократичного розвитку та верховенства права». У цьому контексті він також висловив упевненість, що

XVI саміт Україна – ЄС стане важливим етапом на шляху до підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, а також переходу до другої імплементаційної фази Плану дій з візової лібералізації.

В. Рибак повідомив, що нині готується для передачі Європейській комісії Третя національна доповідь про прогрес України у виконанні першої фази Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України.

В. Рибак також запросив Президента Європейського парламенту М. Шульца відвідати Україну найближчим часом (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 23.01).

Голова Верховної Ради України В. Рибак обговорив з головою Федерації профспілок України Ю. Куликом пропозиції профспілок щодо вдосконалення системи соціального партнерства та зауваження до проекту Трудового кодексу.

Ю. Кулик висловив готовність Федерації профспілок до співпраці з парламентом в частині захисту трудових, соціально-економічних прав та інтересів членів профспілок, до соціального діалогу. «Адже, – сказав він, – до нашого всеукраїнського об'єднання входять більше 8 млн осіб, це – 43 галузеві членські організації та 27 територіальних об'єднань».

В. Рибак повідомив, що днями мав зустріч з Президентом України В. Януковичем, на якій запропонував затвердити трирічну програму вирішення соціальних питань. За його словами, у такій програмі варто детально розписати виконання усіх позицій, які стосуються соціальної сфери. «Завдяки таким крокам, – вважає В. Рибак, – виконання намічених реформ буде ефективнішим і поступальним» (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 23.01).

Председатель Верховной Рады В. Рыбак сообщил, что заявления оппозиции о том, что ей якобы отказывали в

выдаче подписных листов в поддержку внеочередной сессии, бесосновательны. «Они (оппозиция. – Ред.) написали в понедельник, 21 января, я подписал сразу же, в ту же минуту. Поэтому я хочу сказать: не надо обманывать наших избирателей», – заявил спикер.

Напомним, ранее оппозиция заявляла, что ей отказывали в выдаче подписных листов в поддержку внеочередной сессии. Задержка с получением этих документов, по словам лидера фракции «Батьківщина» А. Яценюка, привела к тому, что сессия состоится не ранее 30 января.

Согласно календарному плану, следующее заседание Рады должно состояться 5 февраля (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2013. – 23.01).

Три опозиційних фракції – УДАР, «Батьківщина» та «Свобода» – зібрали 158 підписів та звернулися до Голови Верховної Ради з конституційною вимогою скликати позачергову сесію парламенту.

Опозиція пропонує такий порядок денний: створення тимчасової слідчої комісії з розслідування порушень Конституції при ув'язненні Ю. Тимошенко і Ю. Луценка, заслуховування інформації Генерального прокурора, міністра внутрішніх справ та голови СБУ, питання про політичну відповідальність голів МВС та СБУ, а також висловлення недовіри Генеральному прокурору України.

Під вимогою про скликання позачергової сесії поставили свої підписи голови фракцій УДАРу В. Кличко, «Батьківщини» А. Яценюк і «Свободи» О. Тягнибок, депутати трьох опозиційних фракцій та окремі позафракційні депутати. Відповідно до закону України про Регламент Верховної Ради, сесія повинна бути скликана спікером парламенту в семиденний термін з моменту надходження вимоги, підкріпленої необхідною кількістю підписів народних депутатів (мінімум 150). Опозиція вимагає від Голови Верховної Ради невідкладно прийняти рішення про скликання позачергової сесії, як це передбачено законом (*Сайт партії УДАР Віталія Кличка* (<http://klichko.org/ua>). – 2013. – 23.01).

Питання вдосконалення законодавчого забезпечення страхування життя та здоров'я спортсменів, які беруть участь у спортивних змаганнях, розглянуто в Комітеті з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму.

Як зазначалося під час обговорення, на сьогодні в комітеті перебуває на розгляді законопроект про внесення доповнення до ст. 40 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» (щодо страхування учасників змагань) (реєстр. № 0950, друге читання). Документом, зокрема, пропонується не допускати до змагань незастрахованих спортсменів, страхування життя та здоров'я яких пропонується проводити за рахунок організаторів, або самих спортсменів, за виключенням спортсменів вищої категорії, які мають бути застраховані за рахунок державного бюджету. Згідно із законопроектом, відповідальність за допуск до змагань незастрахованих спортсменів, у тому числі у випадку отримання травми та завдання шкоди здоров'ю, має покладатися на організаторів змагань. Документ містить також пропозицію, відповідно до якої спортивні результати, отримані незастрахованими спортсменами, не можуть бути врахованими при підведенні підсумків змагань та присвоєнні спортивних розрядів та звань.

За підсумками обговорення комітет прийняв рішення провести слухання на тему: «Вдосконалення законодавчого забезпечення страхування життя та здоров'я спортсменів, які беруть участь у спортивних змаганнях», під час яких надати слово представникам провідних спортивних організацій, страхових компаній, науковців, інших фахівців спортивної галузі, для вироблення збалансованих пропозицій до законопроекту (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 23.01*).

Питання обсягу видатків на фінансування місцевих виборів та виборів народних депутатів України в окремих одномандатних округах обговорено в Комітеті з питань державного будівництва та місцевого самоврядування.

Під час засідання члени комітету взяли до уваги, що Центральна виборча комісія своєю постановою від 6 серпня 2012 р. затвердила для включення до бюджетного запиту до проекту Державного бюджету на 2013 р. обсяг видатків на проведення місцевих виборів (з урахуванням видатків на проведення виборів Київського міського голови та депутатів Київської міської ради) на рівні 51,3 млн грн. Водночас Законом «Про Державний бюджет України на 2013 рік» передбачено лише 19 млн грн видатків на субвенції з Державного бюджету місцевим бюджетам на проведення таких виборів.

За підсумками обговорення питання комітет дійшов згоди звернутися до Кабінету Міністрів України, Міністерства фінансів України та Комітету Верховної Ради України з питань бюджету з проханням при підготовці законопроекту про внесення змін до Закону «Про Державний бюджет України на 2013 рік» врахувати позицію ЦВК та збільшити обсяги фінансування виборів. Відповідні подання голова Комітету Д. Жванія направив до зазначених державних органів (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 23.01*).

У Верховній Раді зареєстровано проект закону про внесення змін до розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо особливостей оподаткування суб'єктів індустрії програмної продукції, повідомляє УНН.

Зміни до законодавства запропоновані головою Комітету ВР з питань інформатизації та інформаційних технологій В Омельченком та народними депутатами О. Януковичем, С. Гриневецьким та С. Гордієнком.

Законопроект передбачає зниження оподаткування для суб'єктів індустрії програмної продукції.

Нагадаємо, у парламенті створено Комітет з питань інформатизації та інформаційних технологій, який займатиметься створенням оптимальних умов для розвитку вітчизняної ІТ-індустрії. «Сьогодні велика кількість

українських фахівців працює на іноземні компанії, однак я впевнений, що в нас є потенціал для створення власного програмного продукту. Комітет розроблятиме умови для створення в ІТ-сфері конкурентного середовища з прозорими і зрозумілими правилами гри для всіх учасників процесу. Крім того, необхідно розробити чіткі гарантії захисту прав інвесторів – українських та іноземних. Розвинуті світові ІТ-компанії, за різними оцінками, отримують близько 10–15 млрд дол. прибутку на рік. За умови мінімізації податків, що стимулюватиме розвиток галузі, ІТ-індустрія може стати вагомим частиним наповнення державної скарбниці і економічного розвитку нашої держави», – сказав голова парламентського комітету В. Омельченко (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 23.01).

Кабінет Міністрів України вніс у Верховну Раду проект закону про вдосконалення відносин у сфері житлово-комунальних послуг і обов'язковий перехід усіх категорій споживачів на комерційний облік теплової енергії і води. Про це УНН повідомили в прес-службі ВР України.

Законопроект зареєстровано в парламенті під № 2052 від 21 січня, його текст оприлюднено 22 січня. Так, лічильниками води всі бюджетні установи та інші споживачі мають бути обладнані до 1 жовтня 2014 р.

Населенню потрібно буде встигнути встановити лічильники до 1 жовтня 2017 р. Теплові лічильники мають бути повністю встановлені в бюджетних установах до 1 січня 2014 р.; населення повинно встановити лічильники до 1 січня 2018 р. (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 23.01).

Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства пропонує заборонити в Україні виробництво та використання полімерних

пакетів. Про це йдеться в законопроекті «Про обмеження виробництва, використання, ввезення і розповсюдження в Україні полімерних пакетів», пише UBR.ua з посиланням на УНІАН. (<http://ubr.ua/ukraine-and-world/society/mnregon-hoche-zaboroniti-vikoristannia-polmernih-paketv-203788>).

Як вказується в пояснювальній записці, альтернативою використання полімерних пакетів пропонуються природні органічні полімерні (які біологічно розкладаються) пакети – паперові, полотняні пакети, плівки та сітки для харчових продуктів.

Фінансування заходів з обмеження обігу полімерних пакетів пропонується здійснювати за рахунок коштів виробників, імпортерів полімерних пакетів, торговельних мереж та суб'єктів оптово-роздрібною торгівлі (*Український Бизнес Ресурс* (<http://ubr.ua>). – 2013. – 23.01).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Входження до сім'ї європейських народів є одним із пріоритетів зовнішньої політики України. На цьому Президент України В. Янукович наголосив під час урочистостей з нагоди Дня Соборності та Свободи України.

«Ми поставили перед собою завдання входження до сім'ї європейських народів. Європейський вибір – це вибір демократичних цінностей, економічної свободи, високих соціальних стандартів», – сказав В. Янукович.

Водночас, за словами глави держави, запорукою стабільності і процвітання України є добрі та братерські відносини з сусідами, передбачувана та послідовна політика співпраці зі стратегічними партнерами. «Я переконаний, що в цьому році ми станемо на крок ближче до поставленої мети. Водночас, ми будемо торувати власний шлях, послідовно відстоюючи свої інтереси», – наголосив В. Янукович (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2013. – 23.01).

В Україні закладаються основи для економічного зростання, політичного та гуманітарного розвитку на сучасних засадах. Про це заявив Президент України В. Янукович у своєму виступі на урочистостях з нагоди Дня Соборності та Свободи України. Глава держави підкреслив, що значна частина реформ стосується економічної сфери. Ідеться насамперед про створення сприятливого бізнес-клімату, активну політику заміщення імпорту, посилення енергозбереження, зміцнення енергетичної безпеки. «Це підтримка розвитку реального сектору економіки, підприємництва, інновацій, виробничого та технологічного оновлення. Це захист наших інтересів на традиційних зовнішніх ринках та вихід на нові», – зазначив В. Янукович.

«Ми будемо економічну модель, яка забезпечить імунітет країни від будь-яких зовнішніх економічних криз», – наголосив Президент, додавши, що основою перетворень у країні є прагматизм у зовнішній політиці, дієва система національної безпеки та сильна економіка, спрямована на покращення життя кожного громадянина (***Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua).*** – 2013. – 23.01).

В Україні триває реформування судової, правоохоронної та адміністративної систем. Про це у своєму виступі під час урочистостей з нагоди Дня Соборності та Свободи України сказав Президент України В. Янукович.

«Ми виходимо на розуміння необхідності цілеспрямованих і консолідованих рішень на рівні Конституції», – додав глава держави. На його переконання, такі рішення матимуть глибинне значення для всього суспільства. «Саме тому конституційна реформа із справи для вузького кола політиків перетворюється на спільний проект української громадськості», – наголосив В. Янукович.

У цьому сенсі, за словами Президента, велике значення має створена Конституційна Асамблея. Глава держави закликав

усіх відкласти політичні суперечності, не шукати конфліктів, а спрямувати зусилля на пошук спільного бачення перспектив України, які є важливими для реформування та оновлення країни (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2013. – 23.01).

Попри всі несприятливі світові економічні умови, Україна може досягти у 2013 р. зростання ВВП на рівні 3–4 %. Про це заявив Прем'єр-міністр України М. Азаров під час засідання Кабінету Міністрів України 23 січня 2013 р.

«Гадаю, що попри всі несприятливі світові економічні умови, Україна може досягти у 2013 р. зростання ВВП на рівні 3–4 % за інфляції приблизно 3 %. А у 2014 р. вийти на вищі, якісніші темпи розвитку», – сказав М. Азаров.

На підтвердження реальності таких планів глава уряду назвав кілька прикладів. Зокрема, зроблено перший крок щодо послаблення фіскального навантаження на українську ІТ-галузь. Вона сьогодні демонструє темпи зростання до 30 % на рік. Ємність ж світового і власного внутрішнього ринку програмного забезпечення – просто величезна.

«Коли зробимо наступні кроки – отримаємо тут ще більші темпи зростання. А також матимемо зростання кількості робочих місць для програмістів не менше 10 тисяч на рік», – додав Прем'єр-міністр.

Глава уряду також повідомив, що 24 січня на Керченському суднобудівному заводі «Залив» виводять з доку два сучасних судна, збудовані для іноземних замовників. «Попит на роботу наших суднобудівників у світі є, і він зростає, – сказав М. Азаров. – Ми відповіли на це створенням серйозних стимулів для галузі, які починають працювати поточного року. Подібні “кристали розвитку” ми знайдемо і в інших сферах» (*Урядовий портал (www.kti.gov.ua)*). – 2013. – 23.01).

Політика уряду спрямована на розвиток економіки та підвищення добробуту людей. На цьому наголосив

Прем'єр-міністр М. Азаров під час засідання Кабінету Міністрів України 23 січня 2013 р. При цьому він додав, що «економічні перетворення в нашій ситуації – єдино можлива база для сильної соціальної політики».

Тому, повідомив М. Азаров, уряд планує заслухати виконання програми соціальних ініціатив Президента України. Зокрема, як реалізується програма «Доступне житло» і яких показників буде досягнуто у цій сфері 2013 р.? Як молодь забезпечується роботою і житлом? Що зроблено для забезпечення інвалідів ліками, протезами, візками, транспортом? Як виконується завдання принципово покращити роботу соціальних служб, щоб зробити соціальний захист активним, ініціативним з боку держави й адресним? Як далі поширювати практику референтних цін, щоб здешевлювати ліки?

«Усе це принципові для нас питання першого плану. Для нас дуже важливо, щоб система соціального захисту працювала без збоїв. А якщо вони трапляються – негайно виправляти ситуацію», – підкреслив глава уряду (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2013. – 23.01).

Україна може увійти до сотні країн за рейтингом економічної свободи та ефективністю інвестицій. Таке переконання висловив Прем'єр-міністр України М. Азаров під час засідання Кабінету Міністрів України 23 січня 2013 р.

Глава уряду зазначив, що серед основних завдань Президент визначив для уряду абсолютно конкретний критерій: для початку увійти до сотні країн за рейтингом економічної свободи та ефективністю інвестицій. «Зрозуміло, рейтинг – не самоціль. Це міжнародна оцінка інвестиційної, кредитної привабливості української економіки, – зазначив М. Азаров. – Можемо ми швидко досягти визначеного критерію? Безумовно, можемо. Фундамент уже закладено» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2013. – 23.01).

Прем'єр-міністр М. Азаров доручив міністру соціальної політики взяти під особистий контроль кожен випадок збоїв у виплаті допомог певним категоріям населення. Відповідне доручення глава уряду дав під час засідання Кабінету Міністрів України 23 січня 2013 р.

М. Азаров повідомив, що з 10 січня на його сторінку в Facebook почали надходити звернення громадян щодо затримок виплати державної допомоги самотнім мамам, тоді як Державна казначейська служба вчасно і стовідсотково перерахувала в регіони кошти на всі соціальні виплати. За словами Прем'єр-міністра, як виявилось після з'ясування ситуації, деякі органи праці та соціального захисту на місцях створили штучні затримки через чисто бюрократичне перейменування управлінь у департаменти. «Сказати, що я обурений – нічого не сказати. Діти що, мають без грошей сидіти, поки чиновники вирішать абсолютно надумані проблеми? Не важливо: на день чи кілька днів затрималась виплата. Закон визначає точні терміни виплати допомог!» – зазначив М. Азаров.

При цьому він звернувся з вимогою до голів регіональних адміністрацій, де сталися такі випадки, жорстко покарати винних чиновників (***Урядовий портал (www.kmu.gov.ua).*** – 2013. – 23.01).

Прем'єр-міністр України М. Азаров глибоко обурений поширенням у засобах масової інформації повідомлень про нібито очікуване підвищення комунальних тарифів для населення.

Так, розпочинаючи засідання уряду, М. Азаров наголосив, що минулого тижня один з великих телеканалів показав сюжет, у якому людей фактично лякали підвищенням тарифів, а люди в розпачі, бо не можуть звести кінці з кінцями.

Він зазначив, що був шокований такою відвертою неправдою. Прем'єр-міністр застеріг усіх від спекуляцій щодо підвищення тарифів для населення. «Ми вже два роки

справляємося з ситуацією, не підвищуючи тарифів. І сьогодні зовсім не ті екстремальні умови, які були у 2010 р., щоб спекулювати на цій темі, – зазначив він. – Наші люди будуть сплачувати тільки посильний відповідно до їх доходів і обґрунтований тариф».

Крім того, М. Азаров доручив розібратися: як може бути, що люди сплачують за комунальні послуги більше визначених законом 10 % доходу для пенсіонерів і 15 % доходу для тих, хто працює. Більше того, додав він, через кілька днів той самий телеканал продовжив нагнітати очікування підвищення тарифів і показав сюжет, у якому стверджувалось, що ось у Монастирищенському районі Черкаської області вже підвищено тариф на теплову енергію, що теж є неправдою. Навпаки, 26 грудня 2012 р. міська рада відмовила теплокомуненерго в підвищенні тарифу, і тариф у Монастирищі не змінювався з серпня 2011 р.

Як стало відомо, районна влада вже звернулася з листом на адресу керівництва телеканалу з вимогою спростувати неправдиву інформацію.

«Що це, як не свідома інформаційна протидія політиці уряду? По суті, це штучне створення негативних очікувань, песимістичних настроїв», – заявив М. Азаров.

За його словами, уряд вітає критичні публікації ЗМІ, які викривають недоліки або порушення, бо це допомагає їх усунути і захистити людей. Але дезінформація та маніпулювання громадською думкою є неприпустимими (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 23.01*).

Міністр економічного розвитку і торгівлі України І. Прасолов представив проект Державної програми активізації розвитку економіки на 2013–2014 рр. на нараді з питань доопрацювання зазначеного проекту Держпрограми, яка відбулася під головуванням Прем'єр-міністра України М. Азарова.

Як зазначив І. Прасолов, програмою передбачено шість пріоритетних напрямів.

Перший з них – підвищення конкурентоспроможності економіки. Міністр економіки наголосив, що за цим напрямом мають бути вирішені такі основні завдання, як забезпечення відповідності податкового навантаження на бізнес реальним можливостям економіки; здешевлення доступу до довгострокових кредитних ресурсів; зниження адміністративних бар'єрів для розвитку бізнесу, а також розвиток малого та середнього бізнесу.

Другий напрям, який особливо виділив очільник економічного відомства, є покращення інвестиційних умов. Його основні завдання – стимулювання реалізації інвестиційних проектів у пріоритетних галузях економіки, а також стимулювання інвестиційної активності суб'єктів малого підприємництва.

Як зазначив І. Прасолов, третім напрямом є підтримка національного товаровиробника та реалізація політики імпортозаміщення. І він передбачає виконання ряду завдань, спрямованих на підтримку підприємств гірничо-металургійного комплексу, легкої та деревообробної промисловості, агропромислового сектору.

«Четвертий напрям програми – розвиток високотехнологічних перспективних секторів. Україна має ряд виробництв, які сьогодні здатні випускати конкурентоспроможну продукцію. Це – ракетно-космічна галузь, авіаційна промисловість, суднобудівна та ряд інших. Ці галузі є великими споживачами продукції інших галузей економіки, у першу чергу – металургійного комплексу. Розвиток таких галузей сприятиме загальному зростанню економіки», – переконаний міністр.

Серед основних напрямів міністр виділив структурні реформи в стратегічних секторах. «Ефективне функціонування промисловості неможливе без розв'язання системних проблем у стратегічно важливих секторах, які впливають на всі складові національної економіки», – наголосив І. Прасолов. До таких секторів належать: державний сектор економіки, інфраструктура і зв'язок, паливно-енергетичний комплекс, житлово-комунальне

господарство, будівництво. І. Прасолов наголосив, що Програма активізації розвитку економіки побудована таким чином, щоб реалізація державної політики в кожному з визначених у програмі напрямів забезпечувала позитивний ефект для різних галузей економіки.

Виділивши шостий напрям щодо міжнародного співробітництва та розвитку експортного потенціалу, міністр економічного розвитку зазначив: «Пріоритетними завданнями для цього напрямку є створення розвинутої державної системи підтримки експорту, що включатиме фінансову підтримку експортерів, допомогу у просуванні вітчизняних товарів на зовнішні ринки через мережу торговельно-економічних представництв, захист вітчизняних виробників від недобросовісної конкуренції. Одночасно буде підвищуватися ефективність використання коштів, залучених від міжнародних фінансових організацій».

Таким чином, підсумував І. Прасолов, Програма активізації розвитку економіки має забезпечити досягнення двох основних цілей – зростання реального ВВП у 2013 р. не менш як на 3 % та початок процесу масштабної модернізації виробництва й інфраструктури (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2013. – 23.01).

Правительство Украины завершило разработку государственной программы активизации развития экономики Украины на 2013–2014 гг.

Эта программа предусматривает создание в нынешнем году Государственного банка развития. Об этом журналистам сообщил первый вице-премьер министр С. Арбузов.

По его словам, это будет банк первого уровня, который будет предоставлять средства коммерческим банкам, чтобы те выдавали долгосрочные кредиты на модернизацию. В свою очередь, министр экономического развития и торговли И. Прасолов подчеркнул, что финансирование такого Госбанка будет проводиться более эффективно, чем финансируются уже существующие в стране государственные

банки, поскільки получателями средств Госбанка развития будут негосударственные банки. По его словам, источниками фондирования банка будут бюджет и привлечение финансирования под государственные гарантии. Напомним, в настоящее время в Украине работает два полностью государственных банка, Ощадбанк и Укрэксимбанк, занимающие вторую и третью позиции по размеру активов среди всех банков, а также три национализированных во время кризиса банка (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>). – 2013. – 23.01).

Украинский вице-премьер Ю. Бойко 23 января встретился с главой правления «Газпрома» А. Миллером. Ю. Бойко пребывает с рабочим визитом в Москве. В ходе встречи стороны говорили о перспективах сотрудничества России и Украины.

Как известно, Украина уже длительное время пробует добиться пересмотра газовых договоров с Россией. В Украине полагают, что цена на российский газ является завышенной, в связи с чем ищут альтернативные источники газа. Россия же не видит причин для снижения стоимости газа, кроме вступления Украины в ТС. Напомним, что стоимость российского газа для Украины в IV квартале 2012 г. составила 430 долл. за 1 тыс. куб. м (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>). – 2013. – 23.01).

У рамках візиту до Туркменістану міністра закордонних справ України Л. Кожари відбулася його зустріч із заступником голови Кабінету Міністрів, міністром закордонних справ Туркменістану Р. Мередовим.

Значну увагу було приділено питанню розвитку українсько-туркменського діалогу на найвищому рівні та активізації двостороннього співробітництва в торговельно-економічній сфері, зокрема нафтогазовому комплексі та будівництві. У цьому контексті сторони погодилися, що державний візит

Президента України В. Януковича значною мірою сприятиме інтенсифікації українсько-туркменського взаємовигідного співробітництва в усіх сферах двосторонніх відносин, що становлять взаємний інтерес. Під час зустрічі Р. Мередов дав позитивну оцінку пріоритетам та програмі головування України в ОБСЄ, представлених 17 січня ц. р. у Відні українською делегацією під час засідання Постійної ради ОБСЄ.

Глава зовнішньополітичного відомства Туркменістану висловив готовність туркменської сторони підтримувати активний діалог з Україною в рамках міжнародних організацій, зокрема ООН та ОБСЄ (*Урядовий портал (www.ktmu.gov.ua). – 2013. – 23.01.*)

За даними Держкомстату, у 2012 р. в Україні було введено в експлуатацію понад 10 млн кв. м житла.

«Вдале виконання соціальних ініціатив Президента та уряду сприяло завершенню будівництва багатьох довгобудів у нашій державі та громадяни нарешті отримали можливість заселитися в свої власні оселі. Не останню роль у цьому відіграла реалізація програми фінансування добудови житла Державної іпотечної установи», – повідомив голова правління ДІУ В. Рибачук на брифінгу в Будинку уряду 23 січня 2013 р.

Державною іпотечною установою за участю банків-партнерів профінансовано завершення будівництва 27 житлових будинків на загальну суму понад 700 млн грн, це дало змогу завершити будівництво і ввести в експлуатацію близько 400 тис. кв. м. житла або понад 5,5 тис. квартир практично у всіх регіонах України.

Завдяки реалізації «будівельної» програми ДІУ вдалося зберегти понад 4 тис. робочих місць у будівельній та суміжних галузях. Крім того, бюджет країни отримав мільйони гривень, які, у свою чергу, спрямовані на розвиток економіки та вирішення соціальних питань.

На сьогодні вже введено в експлуатацію 15 будинків загальною площею понад 250 тис. кв. м. по всій країні. Інші об'єкти, завершення будівництва яких

здійснюється за підтримки ДІУ, планується ввести в експлуатацію протягом 2013 р. Тільки в I кварталі заплановано завершити будівництво та ввести в експлуатацію сім багатоповерхових житлових будинків (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 23.01).*

ПОЛІТИКА

Дочь осужденной экс-премьера Е. Тимошенко 23 января выступила на заседании фракции Европейской народной партии в Парламентской ассамблее Совета Европы. Об этом сообщил депутат Верховной Рады от блока «Батьківщина» В. Арьев на своей странице в социальной интернет-сети.

По его словам, глава фракции Л. Волонте после речи Е. Тимошенко пообещал распространить полученную информацию среди всех депутатов ЕНП и обратиться в национальные парламенты стран Европы, чтобы найти эффективный способ противодействия политрепрессиям в Украине. Как известно, ЕНП является партнером партии «Батьківщина», которую возглавляет Ю. Тимошенко. Ранее ЕНП и входящие в нее евродепутаты и министры неоднократно выступали с заявлениями в поддержку экс-премьера Украины.

Напомним, Генеральная прокуратура Украины уведомила Ю. Тимошенко о подозрении в финансировании убийства депутата ВР Е. Щербаня в 1996 г. После этого Е. Тимошенко обратилась к руководству Украины с призывом проявить милосердие к осужденной экс-премьеру. Затем Е. Тимошенко в сопровождении экс-вице-премьера по евроинтеграции Г. Немыри вылетела в Страсбург для встречи с президентом ПАСЕ Ж.-К. Миньоном (*МинПром – інформація бизнес-класа (http://minprom.ua). – 2013. – 23.01).*

Ситуация с экс-премьером Ю. Тимошенко будет отражена в ежегодном докладе уполномоченного Совета

Європы по правам человека. Об этом сообщил заместитель руководителя украинской делегации в ПАСЕ С. Соболев по итогам встречи с Комиссаром Совета Европы по правам человека Н. Мужниксом, сообщает пресс-служба «Батьківщини».

По словам С. Соболева, на встрече представители украинской оппозиции от парламентских фракций «Батьківщина» и УДАР рассказали о существенном ухудшении ситуации с соблюдением прав человека в Украине как в отношении рядовых граждан, так и оппозиции. Уполномоченному ПАСЕ по правам человека был передан анализ ситуации с ухудшением свободы слова в Украине (*Четверта Влада (<http://4vlada.net>). – 2013. – 23.01*).

23 января стало известно, что бывший президент Украины В. Ющенко (2005–2010) не будет покидать политическую партию «Наша Украина». В. Ющенко исполняет все обязанности председателя партии в соответствии с партийным уставом. Об этом говорится в информационном сообщении, которое распространила пресс-служба партии «Наша Украина».

«Ющенко остается активным участником политической жизни и находится в постоянном диалоге с политическими партнерами и единомышленниками», – заявили в пресс-службе (*УРА-Информ (<http://ura-inform.com>). – 2013. – 23.01*).

Лідер партії УДАР звернувся до Генерального прокурора В. Пшонки із заявою-повідомленням про злочин щодо перевищення владних повноважень народними депутатами, які голосували за своїх відсутніх колег. Ідеться про звільнення С. Арбузова з посади голови НБУ і призначення на цю посаду І. Соркіна. Такі дії депутатів-«багатостаночників», як зауважує в заяві В. Кличко, підпадають під ст. 365 Кримінального кодексу України (перевищення влади або службових повноважень).

Якби депутати-порушники голосували тільки за себе, голосів ні на звільнення С. Арбузова, ні на призначення І. Соркіна у сесійній залі не вистачило б. Тому ухвалені ВР за допомогою «фантомів» рішення є нелегітимними, вважають в партії. «Це підриває довіру громадян до українського парламенту, порушує права виборців, які сподівалися, що депутати, яких вони обрали, здатні виконувати свої функції. А не бути лише власниками депутатської картки для голосувань, яку передають своїм соратникам», – підкреслив В. Кличко.

У заяві на ім'я Генпрокурора В. Кличко просить вжити заходів щодо негайного початку досудового слідства і взяти це питання на особистий контроль.

22 січня В. Кличко також подав відповідний позов від партії УДАР в Окружний адміністративний суд столиці і у Вищий адміністративний суд України (*Сайт партії УДАР Віталія Кличка (<http://klichko.org/ua>). – 2013. – 23.01*).

Європейський суд із прав людини прийняв до розгляду скаргу об'єднаної опозиції щодо 94-го округу.

Європейський суд з прав людини прийняв до розгляду скаргу кандидата у депутати від об'єднаної опозиції «Батьківщина» В. Романюка щодо рішення ОВК № 94, яка визнала недійсним голосування на 27 дільницях округу, таким чином не врахувавши волевиявлення понад 30 тис. українців. Про це повідомляють у юридичному департаменті об'єднаної опозиції «Батьківщина».

Він просить суд визнати, що рішення ОВК № 94 про визнання недійсним голосування на 27 дільницях округу та неврахування понад 30 тис. голосів виборців порушує право на вільні вибори (ст. 3 Першого протоколу до Конвенції про захист прав і основних свобод людини) (*Сайт партії «Фронт змін» (<http://frontzmin.ua>). – 2013. – 22.01*).

Під будівлею Кабінету Міністрів України 23 січня відбувся мітинг співробітників підприємства

«УкрНДІспиртбіопрод» на підтримку цього підприємства, передає кореспондент УНН.

У мітингу взяли участь близько 30 людей, які тримали плакати з написами «Колектив інституту за повернення робочих місць», «Програму біоетанолу в реальне життя», «Геть брудні руки від науки», «Ні рейдерському захвату державного підприємства». Мітингуючі не виголошували промов **(Украинские Национальные Новости** (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 23.01).

Заявлениями о необходимости повышения коммунальных тарифов правительство пытается скрыть собственную управленческую несостоятельность, ссылаясь на требования МВФ. Об этом заявил председатель Национального форума профсоюзов Украины М. Якибчук.

«Повышение коммунальных тарифов не является обязательным требованием МВФ, однако правительство упорно пытается убедить украинцев в обратном. Такая риторика нового Кабинета Министров вызвана необходимостью хоть как-то объяснить те управленческие пробелы, которые неизбежно почувствуют граждане уже через несколько месяцев», – отмечает профсоюзный лидер.

Как объясняет эксперт, МВФ ставит перед украинской властью простое условие – доказать свою платежеспособность и вернуть кредит, а затем ожидает определенные сдвиги в финансовой ситуации, которая сегодня существует в государстве. При этом, по его словам, повышение коммунальных тарифов для граждан предлагается только как один из возможных путей для наполнения бюджета, чтобы вернуть кредит.

«На самом деле в МВФ ожидают, что Украина начнет внедрять системные реформы, которые в ближайшем будущем позволят оздоровить экономику и повысить финансовую стабильность внутри государства. В идеале – Украину побуждают к основательной реструктуризации

економіки. Взамен же наша власть идет путем наименьшего сопротивления – выжать последние копейки из населения и предприятий, “залатать дыры”, а потом заявить, что во всем виноват МВФ. Это очень удобный способ, чтобы иметь возможность оправдать свою управленческую несостоятельность и хоть как-то удержать протестные настроения в обществе», – отмечает М. Якибчук (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 22.01).

ЕКОНОМІКА

Кредитное учреждение Германии намерено оказать финансовую поддержку украинскому бизнесу.

Согласно сообщению Нацбанка, кредитное учреждение государства Германия планирует выделить Украине 10 млн евро заема, а также грант в размере 2 млн евро – для оказания поддержки среднему и малому украинскому бизнесу. Минфином Украины было подписано соответствующее соглашение 29 декабря 2012 г.

Средства будут выделены на финансирование инвестпроектов. Кредиты, согласно данному проекту, будут предоставлены средним и малым предприятиям, где количество работников не превышает 250 человек, сроком до пяти лет. Сумма кредита – не более эквивалента в 250 тыс. евро (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>). – 2013. – 23.01).

23 января стали известны сводные данные по производству и экспорту украинского каменного угля иностранным потребителям за рубеж. Так, за 11 месяцев 2012 г. Украина экспортировала каменного угля на сумму равную 562 млн долл. США. Об этом сказано в информационном сообщении, которое распространила пресс-служба Государственного комитета статистики Украины.

В структуре экспорта каменный уголь составляет 0,9 %. Всего в течение 2012 г. в Украине на 4,3 % возросла добыча

готового угля и в количественном эквиваленте составила 64 700 тыс. т. Также сообщается, что в 2012 г. Украина произвела 18 900 тыс. т кокса и полукокса из каменного угля (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>). – 2013. – 23.01).

Україна зберегла місце у світовому рейтингу виробників сталі.

Виробництво сталі в Україні в 2012 р. становило 32,911 млн т, що, незважаючи на зниження на 6,9 % до рівня 2011 р., зберегло за країною десяте місце в світовому рейтингу виробників сталі. Про це повідомляє Всесвітня асоціація виробників сталі (World Steel Association), пише UBR.ua (<http://ubr.ua/uk/market/industrial/ukrana-zberegla-msce-u-svtovomu-reitingu-virobnykv-stal-203575>).

За інформацією асоціації, у грудні 2012 р. виробництво сталі в Україні скоротилося до 2,532 млн т, що на 9,7 % менше обсягу виробництва за аналогічний період 2011 р.

Загальний обсяг виробництва сталі в світі в 2012 р. збільшився порівняно з 2011 р. на 1,2 % – до 1,517 млрд т.

За підсумками 2012 р. найбільшим світовим виробником сталі з показником 716,5 млн т (зростання на 3,1 % до 2011 р.) залишився Китай (*Український Бізнес Ресурс* (<http://ubr.ua>). – 2013. – 22.01).

В прошлом году Государственное ипотечное учреждение в четыре раза увеличило количество выданных ипотечных кредитов. Об этом, по информации пресс-службы ГИУ, заявил его председатель правления В. Рыбачук, сообщает UBR (<http://ubr.ua/market/real-estate/giu-znachitelno-uvelichilo-kolichestvo-kreditov-203786>).

В 2011 г. по программе ГИУ граждане получили 290 кредитов, а в 2012 г. – 1231 кредит. При этом общая сумма кредитования равнялась 293,4 млн грн. В декабре динамика выдачи кредитов ГИУ достигла своего максимума за три последних года. В целом в IV квартале учреждение

удовлетворило 442 заявки на рефинансирование ипотечных кредитов на сумму около 100 млн грн.

По состоянию на 1 января 2013 г. на балансе ГИУ находилось 5339 ипотечных кредитов на сумму 904,2 млн грн. Общее количество рефинансированных кредитов с момента создания ГИУ составляет около 8 тыс. суммарным объемом более 1,4 млрд грн (*Украинский Бизнес Ресурс (<http://ubr.ua>).* – 2013. – 23.01).

Авиакомпания «АэроСвит» объявила об аресте всех ее счетов исполнительной службой. Согласно сообщению пресс-службы авиакомпании, денежные средства на счетах в девяти отечественных банках были арестованы по делу о взыскании с авиаперевозчика 5 млн грн в пользу компании «Транс-Аэро-Хендлинг».

«Этим решением были полностью заблокированы платежи, в частности, и по заработной плате персоналу и возврату пассажирам денег за неиспользованные билеты, что создает угрозу для оперативной деятельности “АэроСвита”, в том числе и по обслуживанию рейсов», – подчеркивается в сообщении. Компания считает такое решение незаконным, так как в отношении нее возбуждено дело о банкротстве и в связи с этим установлен мораторий на требования кредиторов.

Напомним, накануне стало известно, что налоговая оспорила банкротство «АэроСвита» в суде. Сама компания утверждает, что дело открыто с целью начала процедуры санации авиакомпании, и она намерена и дальше продолжать операционную деятельность и выполнять текущие обязательства (*Левый берег (<http://lb.ua>).* – 2013. – 23.01).

Доля теневой экономики в Украине в общем измерении не превышает 15 %. Такое мнение высказал эксперт Фонда общественной безопасности Ю. Гаврилечко во время пресс-конференции.

«В Украине нет не то что 50 % экономики в тени, а нет даже и 15 %, причем это очень просто проверяется», – сказал

Ю. Гаврилечко. По его словам, в тени может быть исключительно средний и малый бизнес, ведь крупный бизнес просто физически не может скрывать свою деятельность.

«Невозможно выплавлять сталь в тени или производить в тени танки. Невозможно вывозить поезда зерна из страны в тени – это абсолютная чушь», – сказал эксперт. Ю. Гаврилечко констатировал, что малый и средний бизнес дают в сумме от 6 % до 15 % ВВП страны, и если предположить, что он весь не платит налоги – это будет максимальная цифра теневой экономики. Тем не менее, он подчеркнул, что малый и средний бизнес взаимодействует с легальной экономикой и не может постоянно скрывать свои операции: «Он не может покупать продукцию исключительно сам у себя», – сказал эксперт, подчеркнув, что подобное взаимодействие легализует часть этого сегмента бизнеса. Таким образом, как пояснил эксперт, теневой экономики в Украине совсем немного.

«Проблема не в том, что экономика в тени, а в том, что у нас есть множество возможностей легально выводить средства за границу, спокойно платить минимальную зарплату и люди на нее живут и можно через бюджет распределять фантастические суммы», – подчеркнул Ю. Гаврилечко (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 23.01).

Правительство Украины планирует передать в частную собственность убыточные шахты по символической цене.

Министерство энергетики и угольной промышленности Украины определило более 10 шахт, у которых в этом году может появиться новый хозяин. Согласно планам правительства, приватизация в угольной отрасли Украины должна завершиться в 2015 г. По словам главы Фонда госимущества А. Рябченко, приватизация будет проходить «по новой для Украины процедуре».

Она заключается в том, что убыточные шахты будут продавать по символической цене в одну гривню. Собственником станет тот, кто будет готов вложить наибольшие средства в развитие предприятия. Приватизируя убыточные шахты,

правительство хочет сэкономить деньги, которые до сих пор тратились на их поддержку. По оценкам Министерства финансов, речь идет о 4,7 млрд грн бюджетных дотаций.

Одна из подлежащих приватизации шахт – «Центральная» в г. Димитров Донецкой области. В советские времена здесь работали до 4,5 тыс. человек, сейчас – около 800. «Шахта умирает, хотя запасов угля – на годы вперед», – рассказал глава местной организации Независимого профсоюза горняков Украины А. Абрамов. «Теперь шахту якобы можно выкупить за гривню, – говорит шахтер. – Но я же не выкуплю, и коллектив тоже, даже если будет желание, не сможет». По его словам, для покупки шахты нужно доказать наличие миллиардных средств и возможность «поднять предприятие».

Профсоюзы беспокоит судьба не только оставшихся работников, но и сохранившейся социальной инфраструктуры. «Есть шахты, которые смогли сохранить и общежития, и дома культуры, и базы отдыха, и детские оздоровительные лагеря, – перечисляет А. Абрамов. – Будет ли у нового собственника желание поддерживать неприбыльные объекты или он пустит все на металллом?» С экономической точки зрения, распродажа неприбыльных шахт за символическую сумму была бы выгодна государству, если бы инвестор выполнял все требования, считают эксперты (*Минфин* (<http://minfin.com.ua>). – 2013. – 22.01).

ФГИ планирует продать шесть облэнерго.

Глава Фонда госимущества А. Рябченко рассчитывает, что приватизация облэнерго возобновится в течение I квартала. Конкурсы будут проходить с интервалом в несколько недель. «Мы хотим выставлять их на продажу в I квартале», – сказал он журналистам. ФГИ планирует выставить на продажу Во льнооблэнерго, решение о приватизации которой уже принято Кабинетом Министров в ноябре 2012 г., а также Харьковоблэнерго, Запорожьеоблэнерго, Хмельницкоблэнерго, Тернопольоблэнерго и Николаевооблэнерго. При этом А. Рябченко подчеркнул, что ФГИ хочет укрупнить

пакеты акций облэнерго с тем, чтобы выставить на продажу контрольные пакеты. Напомним, в конце 2011 г. начался последний этап приватизации украинских энергокомпаний, после чего государство отдало в частные руки девять пакетов энергораспределительных и энергогенерирующих компаний. Стоимость продажи этих пакетов составила свыше 5,3 млрд грн (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2013. – 23.01).

С 12 по 18 января в Объединенных Арабских Эмиратах состоялся I Всемирный саммит водных ресурсов, который прошел в рамках Недели возобновляемой энергетики в г. Абу-Даби, в котором приняла участие и украинская делегация. Об этом сообщает пресс-служба Государственного агентства водных ресурсов, пишет UBR.ua (<http://ubr.ua/ukraine-and-world/events/ukraina-priniala-uchastie-v-vsemirnom-sammite-vodnyh-resursov-203563>).

Представители Украины приняли участие в III заседании Генеральной Ассамблеи Международного агентства по возобновляемым источникам энергии (IRENA), где Украине было предложено присоединиться к создаваемой сети советников (экспертов) по развитию возобновляемой энергетики (Renewable Energy Policy Advice Network, REPAN), учитывая ее потенциал в развитии возобновляемой энергетики, и в VI Международном саммите энергии будущего, в рамках которого состоялись Международная конференция по возобновляемой энергетике, Международный саммит воды, церемония вручения премии энергии будущего им. Заеды; министерская встреча по вопросам энергетики между представителями Лиги арабских государств и стран Латинской Америки; совместная конференция экспертов Международного саммита энергии будущего и Международного саммита воды.

Также состоялась встреча главы агентства В. Сташука с генеральным директором Администрации воды и электроэнергетики Абу-Даби, шейхом Абдуллой Аль Нуэйми, во время которой обсуждались вопросы водоснабжения и водоотведения в ОАЭ и современного состояния водного хозяйства Украины.

Во время беседы был рассмотрен вопрос о возможности начала сотрудничества между уполномоченными органами Украины и ОАЭ в области водных ресурсов (*Український Бизнес Ресурс* (<http://ubr.ua>). – 2013. – 22.01).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

В последнем месяце 2012 г. золотовалютные резервы Украины уменьшились на 3,3 %, или на 0,83 млрд долл. Уменьшение официальных резервных активов произошло за счет сокращения объема валюты и депозитов в иностранных банках (на 910 млн долл. или 12 %) при несущественном росте объема ценных бумаг (на 147,1 млн долл. или 1 %), сообщает пресс-служба Независимой ассоциации банков Украины (НАБУ).

Согласно данным НБУ, на начало 2013 г. объем официальных резервных активов составил 24 546,19 млн долл. Основную их долю составляют ценные бумаги (66 %), а также валюта и депозиты (26 %). Доля золота составляет около 8 % резервов. За 2012 г. его объем увеличился на 27 % – с 0,9 до 1,14 млн тройских унций. Резервная позиция в МВФ и специальные права заимствования (СПЗ) составляют незначительную долю, и в абсолютных значениях на 1 января 2013 г. равны 0,03 млн долл. и 9,18 млн долл. соответственно. При этом объем предусмотренных в 2013 г. выплат в иностранной валюте составляет 8,9 млрд долл., в том числе 2,33 млрд долл. – в I квартале. Из них плановые платежи по займам МВФ в текущем году составляют 3,765 млн СПЗ (эквивалент 5,79 млрд долл. по официальному курсу НБУ по состоянию на 01.01.2013).

Сформированные золотовалютные резервы позволяют определенное время финансировать бюджетный дефицит, применять валютные интервенции, а также рассчитывать по плановым внешним платежам в 2013 г. Вместе с тем соотношение резервов к объему импорта является достаточно низким (может обеспечить финансирование импорта около

трех месяцев), что побуждает к применению административных инструментов управления платежным балансом (обязательной продажи валюты, ограничения сумм валютных переводов и т. п.).

Справка: СПЗ – специальные права заимствования (англ. Special Drawing Rights, SDR, SDRs) – искусственное резервное и платежное средство, эмитируется Международным валютным фондом (МВФ). Не является ни валютой, ни долговым обязательством, обращается только внутри МВФ (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 23.01).

Реальная минимальная зарплата в нашей стране на сегодняшний день примерно на 30 % ниже, чем установленный прожиточный минимум. Об этом заявил заместитель главы Федерации профсоюзов Украины С. Кондрюк на пресс-конференции в ГолосUA.

По его словам, государству экономически выгодно, чтобы среднестатистический гражданин получал не менее 2,5 тыс. грн, однако, добиться этого в настоящее время невозможно по причине нерентабельности труда. «Складывается впечатление, что Верховная Рада, глядя в потолок, определяет размер прожиточного минимума, – подчеркнул, в частности, эксперт. – После этого работающего человека власть “сажает на иголку” субсидий и всевозможных выплат; ситуацию необходимо менять».

С. Кондрюк напомнил также, что в сложившихся обстоятельствах украинцы «голосуют ногами», уезжая в поисках высокооплачиваемой работы за рубеж (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 22.01).

Активность на рынке недвижимости в январе 2013 г. была на 60–65 % ниже прошлогодней.

Начало года для рынка недвижимости ознаменовалось крайне низким спросом и практически полным отсутствием сделок. При этом, по данным сайта DOM.gta.ua, активность

на рынке недвижимости в январе 2013 г. была на 60–65 % меньшей, чем в январе прошлого года.

Причина этого кроется в том, что к традиционному резкому падению спроса на жильё в январе, обусловленному праздниками, в этом году добавился ещё один фактор. Так, нововведение в законодательстве, связанное с передачей оформления прав собственности на недвижимость на нотариусов, практически полностью заморозило рынок в начале года. По сути, большая часть нотариусов так и не получила понятных инструкций от Министерства юстиции и попросту отказываются оформлять сделки.

Также в январе так и не произошло ожидаемого снижения цен на аренду квартир, которое в 2012 г. прогнозировали многие операторы рынка недвижимости. Цены в данном сегменте еще в октябре – декабре 2012 г. поднялись на 10–12 %, и, по мнению части риелторов, могут возрасти еще на 5–7 % уже в феврале.

По прогнозам DOM.gia.ua, активность на рынке недвижимости Украины начнет возобновляться в последних числах января. При этом самым большим спросом, как и в прошлом году, будут пользоваться двухкомнатные квартиры в эконом- и бизнес-сегментах.

К слову, 2013 г. для рынка недвижимости Украины должен быть гораздо более спокойным, чем полный знаковыми событиями 2012 г. Главным ожиданием для многих риелторов в этом году является возможный переход рынка из состояния рецессии в стадию восстановления в начале осени. Однако это может произойти только в условиях стабильной экономики в стране (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 22.01).

В декабре производство стальных труб в Украине уменьшилось на 30,6 %, или на 42 тыс. т по сравнению с ноябрем до 95,2 тыс. т. Об этом заявил источник в Кабинете Министров, пишет UBR. (<http://ubr.ua/market/industrial/v-ukraine-sokratilos-proizvodstvo-stalnyh-trub-203773>).

Один из крупнейших производителей стальных труб Интерпайп Нижнеднепровский трубопрокатный завод

(г. Днепропетровск) в декабре сократил производство на 16,7 %, или на 4,8 тыс. т до 23,9 тыс. т.

Интерпайп Нико-Тьюб (Никополь, Днепропетровская область) уменьшил производство на 39,7 %, или на 13,9 тыс. т до 21,1 тыс. т. Интерпайп Новомосковский трубный завод (Днепропетровская область) сократил производство стальных труб на 22,4 %, или на 4,6 тыс. т до 15,9 тыс. т.

В 2012 г. по сравнению с 2011 годом производство стальных труб в стране уменьшилось на 10,1 %, или на 222,6 тыс. т до 1 971,5 тыс. т.

Как сообщалось, в ноябре производство стальных труб уменьшилось на 14,8 %, или на 23,8 тыс. т по сравнению с октябрём до 137,2 тыс. т. В 2011 г. по сравнению с 2010 г. производство стальных труб увеличилось на 25,3 %, или на 441,8 тыс. т до 2 185,2 тыс. т (*Украинский Бизнес Ресурс* (<http://ubr.ua>). – 2013. – 23.01).

Міністри фінансів країн єврозони схвалили виділення чергового траншу екстреної допомоги Греції. Про це передають «Вести».

Як зазначається, обсяг виплат в цьому місяці становитиме 9,2 млрд євро, або 12,3 млрд дол. Єврогрупа, очевидно, впевнена в здатності Греції досягти поставлених цілей, зазначає видання. З виділених коштів планується направити 7,2 млрд євро у вигляді облігацій для подальшої рекапіталізації грецьких банків і 2 млрд євро у вигляді готівкових коштів для покриття бюджетних потреб уряду. «Ми відзначаємо велику прихильність Греції залишитися у валютному союзі», – ідеться у звіті Morgan Stanley.

Виплати в січні є частиною траншу в 49,1 млрд євро, який був затверджений у минулому місяці і повинен бути виплачений Греції до кінця березня.

Крім того, політики дали уряду прем'єр-міністра країни А. Самараса додаткові два роки до 2016 р., щоб досягти встановлених цілей з бюджету. Минулого місяця країна отримала 34,3 млрд євро, у тому числі кошти для порятунку банків.

Після того як у січні Греція отримає кошти в розмірі 9,2 млрд євро, залишиться близько 5,6 млрд євро, які повинні бути виплачені двома траншами в лютому і березні 2013 р. (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*. – 2013. – 23.01).

По прогнозу, обнародованному Международной организацией труда, количество безработных в 2013 г. может преодолеть рубеж в 200 млн человек. Авторы прогноза отмечают при этом, что практически четвертая часть из общего количества потенциальных безработных проживает в развитых странах, поскольку перед лицом мирового экономического кризиса они оказались наиболее уязвимыми. Это касается, в первую очередь, Европы.

Петер В. Хут, ведущий экономист банка ING, пояснил, что уровень безработицы является типичным запаздывающим индикатором. Если рост европейской экономики окажется слабым до II квартала 2013 г., то безработица будет также увеличиваться в течение года. Как сообщалось ранее, в 2013 г., согласно прогнозам ООН, число безработных в мире увеличится еще на 5 млн. Уровень безработицы в еврозоне обозначил новый рекорд: так, в ноябре 2012 г. безработными на территории ЕС числилось 26,06 млн человек (*УРА-Информ (http://ura-inform.com)*. – 2013. – 23.01).

Зимняя погода ударила по бизнесу и туризму по всей Великобритании, а это увеличивает вероятность наступления беспрецедентной «тройной рецессии» в стране, что может нарушить экономические планы правительства.

Статистика на этой неделе покажет, насколько сократилась экономика в IV квартале 2012 г. Но из-за обильного снегопада производители и строители потеряли несколько рабочих дней, что в сочетании с падением продаж в магазинах, барах и ресторанах может подтолкнуть экономику к снижению в I квартале 2013 г.

Даже если экономика начнет позже расти, вряд ли правительству удастся развеять сомнения по поводу медленного

роста экономики в следующем году. «Розничная торговля уже находится под давлением, а плохая погода, которая мешает ходить людям по магазинам, – это очень плохая новость, – сказал Р. Додд из британского розничного консорциума. – Тем не менее было бы намного хуже, если бы это случилось на Рождество».

Владельцы магазинов и работники на пустынной Оксфорд-стрит, главного торгового района Лондона, отмечают, что спад в объемах заметен с пятницы.

Дж. Гордон, управляющий парикмахерской, сказал, что около половины клиентов отменили визит к нему в минувшие выходные, а с каждого из них он бы получил 30–100 фунтов. «В субботу мы не досчитались 15 клиентов. Это потеря доходов», – добавил он.

Экономисты заявляют, что розничные торговцы смогут компенсировать потери от падения продаж, так как клиенты вернуться, чтобы приобрести необходимые товары и услуги позднее, но влияние на строительство и производство будет значительно сильнее, и устранить последствия быстро будет трудно.

«Если предположить, что в IV квартале экономика существенно сократится, чего мы и боимся, мы почти наверняка вернемся к рецессии», – заявил главный экономический советник Ernst and Young Item Club П. Спенсер.

Задержка и отмена авиарейсов, а также сбои в работе пригородных операторов отражают небольшие объемы инвестиций в инфраструктуру на протяжении последних лет. В этом отношении Великобритания сильно отстает от стран еврозоны (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 22.01).

Бюлетень підготували:
О. Ворошилов, Т. Горенко, І. Соколова, Ю. Якименко
Редакційна група: Т. Дубас,
Л. Степченко, Ю. Шлапак
Комп'ютерна верстка:
І. Соколова

Підп. до друку 24.01.2013.
Формат 60x84 $\frac{1}{16}$. Обл.-вид. арк. 2,12. Наклад 8 пр.
Видається в друкованому та електронному вигляді
Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 03.08.2001 р.

Видавець і виготовлювач
Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
03039, м. Київ, просп. 40-річчя Жовтня, 3
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції
ДК № 1390 від 11.06.2003 р.